Investiții personale: Cel mai bun plasament
(detalii în pag. 5)

STAI CONECTAT CU ZIARUL BURSA
www.bursa.ro
m.bursa.ro
Ziarul BURSA pe Facebook

BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI
Luni, 7 noiembrie 2011, nr. 215 (4576), anul XX
16 pagini
2 lei

■ La Hâlchiu-Brașov, producătorul elen de lactate "Olympus" a investit 55 milioane euro
PAGINA 3

■ Nouă candidați doresc să administreze SIF Moldova
PAGINA 5

■ Jürgen Stark, BCE: Economia zonei euro ar putea stagna în acest trimestru
PAGINA 16

Fonduri de investiții
BT ASSET MANAGEMENT
www.btam.ro

BET = 4.511,10 BET-C = 2.754,68 BET-FI = 17.086,85 EURO = 4,3497 RON DOLAR = 3,1430 RON

RĂSCRUCEA

Lumea se schimbă.
Sau, lumea pare să se schimbe.
Schimbarea se află în temeliile ei materiale, pentru care semne evidente ne pomin, în ştirile despre încercările tot mai anevoioase, mai precipitate şi mai controversate pentru soluţionarea crizei financiare mondiale, o criză care se adânceşte cu fiecare zi care trece.
Dar, schimbarea lumii se află, mai ales, în trăirea şi diferit, pentru care semne evidente ne pot vin din interiorile bisericilor creştine, în subiectul lumesc al crizei financiare mondiale, deşi există semne mai discrete, din sursa laica.
Nu cred că afirmăm că ne greşim, dacă afirmăm la o "RĂSCRUCE" – titlul acestei pagini - , prin care "BURSA" intenţionează să deschidă în decursul unei luni, că "lumea se schimbă", că stăm pe un prag, dincolo de care lumea este diferită, atât în etaloanele materiale, cât şi în cele morale şi de interpretare a ceea ce numim, ca fiinţe umane.
Este un privilegiu al generaţiilor noastre, de oameni care, astăzi, se află în viaţă, să întrezărească o altfel de lume.
În cazul că momentul lumea se schimbă, ar fi păcat să ignorăm privilegiul şi să nu sesizăm întreaga dimensiune a schimbării, trecând în ea, dar pe lângă ea.
Nu ar mai exista nici un fel de componenţie pentru convulsiile pe care ar urma să le traversăm.
Filosofeasca, la care, în mod expres pentru prezent, ne invită bisericile creştine ortodoxă şi catolică, este un demers pe care întotdeauna omul îl declanşează, cu putere, ori de câte ori îl invadează necunoscutul; astfel că Encicilica Sfântului Sinod al Bisericii Greciei: "Către popor" (de la sfârşitul anului trecut) şi Nota Consiliului Pontifical pentru Dreptate şi Pace al Vaticanului (de la sfârşitul lunii trecute) reprezintă reacţii ale instituţiilor divine celei mai sensibile la destinul omului, sensoriului că semnele unei lumi necunoscute au germinat şi că avem nevoie de noi interpretări, ca să ne înţelegem rostul şi să-l trăim.
Comentariile în jurul celor două documente presupun dezvoltări complexe, care, ţinând seama şi de relativa opoziţie a viziunilor, nu pot fi nici măcar schiţate în acoastă ediţie a ziarului "BURSA", considerând că înaugi efortul să publicăm integral textele bisericeşti este, pentru moment, un gest excepţional.
Subiectul financiar pronunţat al documentelor ne-a încurajat să ne incumetăm la acest gest publicistic, dar nu facem un secret din faptul că dimensiunea lor spirituală le face loc în paginile oricărei publicaţii, indiferent de specializare.
Atragem, doar, atenţia cititorului, că textul Vaticanului se extrage din ştiinţele sociale catolice, dezvoltate de Vatican în ultimii 120 de ani şi că documentul se propune drept program de organizare a lumii, într-o ordine nouă.
Unor sumare precizări asupra raporturilor dintre cele două biserici, asupra audienţei lor şi asupra condiţiilor istorice care participă la natura diferenţei viziunilor pe care ele le propun, le am rezervat un spaţiu redus, în paginile de interior (vezi "Câteva repere creştine, în pag. 15), de la capătul lecturii celor două documente, fără nici o intenţie să epuizăm fie chiar şi aceste subiecte, ci, doar, să le poziţionăm, cât de cât semnificativ.

BURSA

Spre reforma sistemului monetar şi financiar internaţional într-un mod care răspunde nevoilor tuturor popoarelor

Din partea Consiliului Pontifical pentru Dreptate şi Pace, 24 Octombrie 2011

Prefaţă

"Situaţia mondială necesită efortul concertat al tuturor, o examinare amănunţită a fiecărei faţete a problemei - socială, economică, culturală şi spirituală. Biserica, ce are o lungă experienţă în problemele omenirii şi care nu are nici o dorinţă de a se implica în activităţile politice ale vreunei naţiuni, "are un singur obiectiv: să dacă mai departe opera lui Cristos sub conducerea spiritului prietenei. Şi Cristos a venit pe această lume pentru a mărturisi adevărul; pentru a salva nu pentru a judeca; pentru a sluji, nu pentru a fi slujit".

Ca aceste cuvinte, în profeticul şi mereu relevantul Enciclic *Popoarom Progresio* din 1967, Papa Paul al VI-lea a prezentat într-un mod clar "traiectoriile" relaţiei apropiate a Bisericii cu lumea. Aceste traiectorii sau perspective se intersectează cu perspectivele altora din afara Bisericii în respectul profund al demnităţii umane şi căutarea binelui comun, care îi fac pe oameni responsabili şi liberi să reacţioneze conform celor mai înalte aspiraţii ale lor.

Criza economică şi financiară prin care trece lumea îi îndeamnă pe toţi, ca persoane şi indivizi, să examineze în profunzime principiile şi valorile culturale şi morale care stau la baza coexistenţei în societate. Mai mult, criza, angajează actorii privaţi şi autorităţile publice competente la nivel naţional, regional şi internaţional, într-o reflecţie serioasă asupra cauzelor şi soluţiilor de natură politică, economică şi tehnică.

În această perspectivă, aşa cum ne în-vaţă Papa Benedict al XVI-lea, criza "ne obligă să ne replanificăm călătoria, să stabilim noi reguli pentru noi înşine şi să descoperim noi forme de angajament, să construim pe baza experienţelor pozitive şi să le respingem pe cele negative. Astfel, criza devine o oportunitate pentru discernământ, în care să reconstruim o nouă viziune pentru viitor. În acest spirit, cu încredere mai degrabă decât cu resentiment, este potrivit să abordăm dificultăţile viremurilor."

Chiar şi liderii G20 au spus următoarele în Declaraţia pe care au adoptat-o la Pittsburgh în 2009: "Criza economică demonstrează importanţa aduerii unei noi activităţi economice sustenabile globale bazate pe responsabilitate".

Consiliul Pontifical pentru Dreptate şi Pace răspunde acum apelului Sfântului Părinte, însuşindu-şi totodată preocupările tuturor, mai ales ale celor care plătesc cel mai scump preţ în cadrul situaţiei actuale. Cu tot respectul pentru autorităţile civile şi politice competente, prin prezenta Consiliul îşi oferă şi îşi împărtăşeşte gândurile: în vederea reformării sistemelor financiare şi monetare internaţionale în contextul autorităţii publice globale.

Sperăm că toţi liderii lumii şi toţi oamenii de bine vor găsi aceste reflecţii ca fiind de ajutor. Este un exerciţiu de responsabilitate nu numai pentru generaţia actuală, dar şi pentru cele viitoare, astfel încât speranţa pentru un viitor mai bun şi încrederea în demnitatea umană şi capacitatea de a face bine să nu dispară niciodată.

Cardinal Peter K.A. Turkson şi Mario Toso, Secretarul Preşedintelui.

Preamplasare

Fiecare individ şi fiecare comunitate promovează şi păstrează binele comun. Pentru a fi fidele vocaţiei lor etice şi religioase, comunităţile de credinciosi ar trebui să preia conducerea în a pune întrebarea dacă familia oamenilor are mijloace adecvate la dispoziţia sa pentru a realiza binele comun la nivel global. În ce o priveşte, Biserica este chemată să încurajeze pe fiecare, fără deosebire, dorinţa de a se înscrie în "monumentalul efort individual şi colectiv" pe care oamenii l-au făcut "de-a lungul secolelor ... pentru a îmbunătăţi împrejurările vieţilor lor.... Această activitate umană corespunde cu voinţa Domnului."

1. Dezvoltarea economică şi inegalităţile

Geneza crizei financiară şi economică ce domină lumea astăzi se datorează mai multor cauze. Părerile cu privire la natura şi importanţa acestora variază în mod semnificativ. Unii comentatori se concentrează, în primul rând, pe anumite greşeli pe care le consideră ca fiind inerente în cadrul politicilor economice şi financiare. Alţii accentuează slăbiciunile structurale ale instituţiilor politice, economice şi financiare. Iar alţii spun că motivele sunt în breşele eticii, care au loc la toate nivelurile unei economii mondiale, care e dominată, din ce în ce mai mult, de utilitarism şi materialism. În fiecare etapă a crizei, cineva ar putea descoperi erori tehnice amestecate cu anumite orientări etice.

În piaţele de bunuri materiale, factorii naturali precum capacitatea productivă dar şi munca în toate formele sale stabilesc limite cantitative, prin determinarea de relaţii ale costurilor şi preţurilor, care, în anumite condiţii, permit o alocare eficientă a resurselor disponibile.

Pe piaţele monetare şi financiare, în schimb, dinamicile sunt mult diferite. În deceniile recente, bănciile au fost cele care au oferit credit, care a generat bani, care la rândul lor au încercat o creştere în continuare a creditului. În acest fel, sistemul economic a fost condus spre o spirală inflaţionistă care a înlătrat în mod inevitabil o limită în riscul pe care instituţiile de credit îl puteau accepta. Ele s-au confruntat cu pericolul final al falimentului, cu consecinţe negative asupra sistemului financiar şi economic.

După Al Doilea Război Mondial, economiile naţionale au progresat, deşi au făcut-o cu sacrificii enorme din partea a milioane de oameni, dacă nu chiar miliarde de oameni care, ca producători şi întreprinzători, pe o parte şi prin economisire pe alta, îşi puseseră încrederea într-o creştere stabilă şi progresivă a masei monetare şi a oportunităţilor investiţiilor reale de creştere ale economiei.

Încă din anii 1990, am văzut bani şi instrumentele de credit din întreaga lume crescând mai repede decât acumularea de bogăţie din cadrul economiei, chiar şi ajustate în raport cu inflaţia. De aici a apărut formarea de "pungi" de lichiditate excesivă şi de bule speculative care s-au transformat mai târziu într-o serie de crize de solvabilitate şi de încredere care s-au întins şi s-au succedat în deceniul anilor.

O primă criză, din anii 1970, până în anii 1980, s-a datorat creşterii rapide a preţului petrolului. Au urmat o serie de crize în lumea dezvoltată, de exemplu prima criză din Mexic în anii 1980 şi cele din Brazilia, Rusia şi Coreea, şi o altă criză din Mexic în anii 1990, precum şi în Thailanda şi Argentina. ■

(continuare în pagina 14)

Către popor

Enciclică a Sfântului Sinod al Bisericii Greciei

"Ierarhia Bisericii Greciei, care s-a întrunit în şedinţă ordinară, simte nevoia să adresez creştinilor săi, poporului lui Dumnezeu, dar şi fiecărui om bine intenţionat, pentru a vorbi pe limba adevărului şi a dragostei.

Zilele pe care le trăim sunt grele şi critice. Trecem ca ţară printr-o criză economică cumplită care creează multora nesiguranţă şi teamă. Nu ştim ce ne aşteaptă în zina de mâine. **Ţara noastră se pare că nu mai este liberă, ci în fapt este administrată de creditorii noştri.** Stim că mulţi dintre voi aşteptaţi de la Biserica ce vă pistoreşte să vorbească şi să ia poziţie asupra evenimentelor la care suntem martori.

Este adevărat că ceea ce se întâmplă în patria noastră este inedit şi cutremurător. Criza duhovnicească, socială şi economică merge mână în mână cu răsturnarea întregii firi. Este vorba de încercarea derâdăcinării şi distrugerii temeliilor multor tradiţii care până acum erau considerate de la sine înţelese pentru viaţa din spaţiul nostru.

Din punct de vedere social se operează o răsturnare a datelor şi a drepturilor, designat cu un argument evident: **măsurile acestea le cer creditorii noştri.**

Declarăm de aceea că suntem o ţară sub ocupaţie şi că executăm poruncile conducătorilor-debitorilor noştri. Întrebarea care se naşte este dacă solicitările lor privesc doar chestiunile economice şi de asigurări sau vizează şi fizionomia duhovnicească şi culturală a patrioi noastre.

În faţa acestei situaţii, orice om raţional se întreabă: de ce nu am luat mai devreme toate aceste măsuri drastice, care astăzi sunt caracterizate drept necesare. De ce nu am schimbat la timpul lor toate acestea patogenii ale societăţii şi ale economiei pe care azi le realizăm într-un mod brutal?

Persuasende de pe scena politicii din ţara noastră sunt, de decenii, aceleaşi. Cum au socotit atunci costul politic, ştiind că împing ţara la catastrofă, ior azi ei se simt în siguranţă, pentru că acţioneazâ de pe poziţii celor care dau porunci? **Au loc răsturnări radicale pentru care altădată se revolta întreaga Grecie, iar azi cle se impun aproape fără împotriviri.**

Criza noastră economică, în cuvinte foarte simple, se datorează diferenţei dintre producţie şi consum.

Între timul lent al producţiei pe care îl atingem şi nivelul ridicat de viaţă cu care ne-am învăţat să trăim. Când ceea ce se consumă este mult mai mare decât ceea ce se produce, atunci balanţa economică înclină spre partea cheltuielilor.

Ţara noastră, pentru a face faţă, este nevoită să se împrumute cu speranţa că balanţa perturbată se va reechilibra. Atunci când insă nu se întâmplă acest lucru şi datoriori cer returnarea împrumuturilor plus dobânzi, **se ajunge la criză şi la faliment.**

Criza economică care chinuie şi domină ţara noastră **nu este însă decât vârful aisberguluі.** Este urmarea şi rodul unei alte crize, a celei duhovnicesti. Disproporţia dintre producţie şi consum prezintă insă nu doar o dimensiune economică, ci în primul rând este un fapt duhovnicesc. **Este indicial crizei duhovnicesti, care priveşte atât conducerea ţării, cât şi poporul.**

O conducere care nu a putut să aibă o atitudine responsabilă faţă de popor, care nu a putut sau nu a vrut să vorbească pe limba adevărului, care a promovat modele eronate, care a cultivat relaţiile clientelare, numai şi numai pentru că a avut ca scop deţinerea puterii. **O conducere care în practică se vădeşte că a subminat interesele reale ale ţării şi ale poporului.**

Şi pe de altă parte, **un popor, adică noi, care ne-am purtat irresponsabil.** Ne-am lăsat pradă bunăstării, îmbogăţirii facile şi trauiul bun, ne-am dedat câştigului uşor şi îmjelicium. Nu ne-am pus problema adevăratului lucrurilor.

Revendicarea arbitrară a drepturilor de către breşle şi grupuri sociale, ca o desăvârşită nepăsare faţă de coeziunea socială, a contribuit în mare măsură la situaţia de astăzi.

Esenţa crizei duhovniceşti este absenţa sensului vieţii şi încercarea omului în prezentul rectilniu, adică în instinctul lui egoist. Un prezent fără viitor, fără perspectivă. Un prezent condamnat la plictis şi monotonie.

Viaţa a devenit un interval de timp între două date, a naşterii şi a îngropării, cu un interval necunoscut între ele.

Într-o asemenea perspectivă, deşertăciunea se ia la întrecere cu iraţionalul şi lupta o câştigă totdeauna tragical. **Ţânăr de adresezi tinerilor şi îi întrebi: "de ce lei droguri, fiule?" şi îţi răspund: "spuneţi-mi dumneavoastră de ce să nu iau?"**

SINODUL BISERICII GRECIEI

(continuare în pagina 15)